

שוסטר – חנוך לוין

(ביתה של המורה שוסטר. לילה. המורה שוסטר בפיגימה. מישהו דופק בדלת)

שוסטר: יבוא!

גברת מרקוס (נכנסת): ערב טוב. גברת שוסטר?

שוסטר: זו אני. בבקשה להיכנס.

גברת מרקוס: תודה. אני מצטערת על השעה המאוחרת. באתי רק לברר משהו בקשר לבני, אלחנן מרקוס...

שוסטר: אהה, אלחנן מרקוס ואת אימו. נעים לי מאוד. אלחנן ילד חרוץ מאוד.

מרקוס: תודה. העניין הוא שבזמן האחרון הילד חוזר הביתה ומספר דברים מוזרים, שקצת קשה לי להאמין בהם. לפני יומיים הוא חזר מבית הספר וסיפר שבשעור גאוגרפיה, את, גברת שוסטר, לימדת אותם שכדור הארץ הוא שטוח. מצחיק, לא? את כמובן לא סיפרת להם את זה.

שוסטר: אני סיפרתי.

מרקוס: סליחה? את באמת לימדת אותם שכדור הארץ הוא שטוח?

שוסטר: כדור הארץ הוא שטוח.

מרקוס: סליחה, אבל כולנו יודעים שכדור הארץ הוא עגול.

שוסטר: מי זה "כולנו יודעים"? אני למשל לא יודעת. אני שואלת אותך, אם כדור הארץ עגול, איך יכול להיות שאנשים החיים בצד השני של הכדור הולכים עם הראש למטה והרגליים למעלה ולא נופלים לשמיים?

מרקוס: טוב, כל ילד יודע ש"למעלה" ו"למטה" הם ענינים יחסיים.

שטוח - flat

יחסי – Relative

שוסטר: המילים האלה אינן מילים ברורות. מה זה "יחסיים"? אני שואלת שאלה פשוטה: איך אנשים שהולכים עם הראש למטה והרגליים למעלה ולא נופלים, ואת עונה לי "עניינים יחסיים". מה אני, ילדה קטנה?

מרקוס: תסלחי לי מאוד, גברת שוסטר, אם זה ככה, איך בכל זאת הולכים האנשים באוסטרליה ולא נופלים?

שוסטר: פשוט מאוד: הארץ היא שטוחה. וחץ מזה: את ראית פעם את אוסטרליה? יש בכלל אוסטרליה?

מרקוס: מה זאת אומרת "יש בכלל אוסטרליה"?

שוסטר: מי מספר לנו על אוסטרליה, מי שולח מפות על אוסטרליה וחומר על אוסטרליה, ומי מנסה לשכנע אותנו שיש מקום כמו אוסטרליה? השגרירות האוסטרלית, והם לא אובייקטיבים, הם אוסטרלים.

מרקוס: סליחה, גברת שוסטר, אני מבינה שכדור הארץ הוא אולי שטוח, אבל אוסטרליה!! באמת!!

שוסטר: אני לא אומרת שיש אוסטרליה, ואני לא אומרת שאין אוסטרליה. אבל לקבל את מה שמוכרים לי כדבר מובן מאליו, את זה אני לא מוכנה.

מרקוס: זה לא רק ספרים ומפות, גברת שוסטר, אנשים היו שם.

שוסטר: באוסטרליה? איך הם יודעים?

מרקוס: מה זאת אומרת איך הם יודעים? הם עלו על המטוס לאוסטרליה והגיעו לאוסטרליה.

שוסטר: ואיך הם יודעים שהם הגיעו לאוסטרליה?

מרקוס: אמרו להם.

שוסטר: ומי אמר להם?

מרקוס : האוסטרלים.

שוסטר : זהו בדיוק. מה חשבת, שהאוסטרלים יגידו להם? הם אומרים ואני צריכה להאמין?

בא אלי בן אדם ואומר שהוא דוקטור, ואולי הוא לא דוקטור, אולי הוא רק דקורטור?

שיבוש – Mistake

ובכלל אוסטרליה נשמע כמו שיבוש של אוסטריה, שיבוש שאף אחד לא מתקן אותו, למרות

שגם אוסטריה היא מדינה בעייתית.

מרקוס : להגיד לך את האמת, גברת שוסטר, בקשר לכדור הארץ אם הוא עגול או אם הוא

שטוח, גם אני לא תמיד חשבתי כך, אבל קצת קשה לי לקבל את העניין הזה עם אוסטרליה.

בכל זאת אוסטרליה היא ארץ גדולה מאוד, אוסטרליה היא ארץ רחוקה מאוד, ונראית גם

קצת כמו ארץ אגדה....

שוסטר : זה הכל אגדות. אין אוסטרליה. אין.

מרקוס : אין אוסטרליה, אבל את אמרת משהו דומה על אוסטריה?!

את זה אני לא יכולה לקבל משום שכן דודי הוא אוסטרי.

שוסטר : ככה הוא אומר!

מרקוס : בן דודי הוא לא שקרן!

שוסטר : מי מדבר על שקר? מדברים פה על טעויות. אולי הוא

אמר לך משהו אחר ואת בילבלת את זה עם אוסטריה?

אולי הוא אמר לך שהוא שמע קונצרט עם דויד אויסטרך?

מרקוס : אוסטריה, אוסטריה, הוא גר באוסטריה.

שוסטר : ואולי הוא סיפר לך שהוא אכל אויסטר?

מרקוס : אויסטר?

שוסטר : אויסטר הוא צדפה. את יודעת. אויסטר.

מרקוס : הוא גר באוסטריה, גברת שוסטר, אני יכולה להראות לך מכתבים ממנו.

צדפה – Oyster

Suspicious – חשדן
 Engineer – מהנדס
 Nonsense – קשקוש

שוסטר: אל תראי לי. מכתבים הם לא הוכחה!

מרקוס: תראי, מה שקשור לכדור הארץ ולאוסטרליה, אני מסכימה איתך, אני היום יכולה לגלות לך שגם אני עצמי חשבתי לא פעם שמקומות רחוקים כמו אלסקה, אוסטרליה ואפילו טורקיה הם לא מקומות אמיתיים. כי מה קרה? באים אנשים ומספרים, עיתונים כותבים, עושים רעש גדול, והאדם מאמין ולא עוצר לרגע לשאול את השאלות האלה. אני חשדנית גדולה בעניין גאוגרפיה. הרים וגבעות, ולפעמים יש גם ים. זה מדע? זה נוף. אני לא מאמינה כל כך מהר, וחוף מזה יש לי חברה שלמדה גאוגרפיה ואחר כך התחתנה עם מהנדס מכוונות שעשה לה את החיים קשים ועכשיו היא גרושה עם שני ילדים, כך שאני חשדנית מאוד. כך שאם את מדברת על אוסטרליה....

שוסטר: גם אוסטרליה זה קשקוש.

מרקוס: זהו, שבקשר לאוסטרליה יש את העניין עם בן דודי, בן דודי...

שוסטר: הוא סיפר לך שהוא אכל אויסטר. אויסטר הוא אכל.

מרקוס: הבולים על המכתבים מאוסטרליה.

שוסטר: אלה הם אולי בולים איטלקיים על אויסטרים.

מרקוס: אני לא יודעת באמת אם הוא אכל אויסטר או לא אכל אויסטר, הוא לא סיפר לי על אויסטר למרות שאוסטרליה...

שוסטר: אויסטר, אויסטר.

Separation – הפרדה
 כנראה – יכול להיות

מרקוס: האמת היא שאני עצמי הרגשתי לא פעם שהפרדה הזאת של אוסטרו-הונגריה היא קצת, איך להגיד, לא טבעית. בקיצור, משהו לא מוצא חן בעיניי, כי כולם יודעים שהונגריה היא הונגריה, ואילו אוסטריה, מה זאת אוסטריה?

שוסטר: הונגריה.

מרקוס: בדיוק, ובכל זאת, בן דודי....

Courage – אומץ
Logic – היגיון

שוסטר : כן, שוסטר. את רואה בעצמך שהכל פשוט, אם יש רק אומץ לחשוב בהיגיון ולשאול את השאלות הנכונות, ככה זה במדע המודרני, תמיד מגיעים אלי. וזה מה שאני מלמדת את התלמידים שלי. אני מלמדת אותם ששוסטר, וכשהם גדלים ויוצאים מבית הספר הם יודעים ששוסטר.

מרקוס : תודה רבה גברת שוסטר, שמחתי להכיר וסליחה על ההפרעה.

שוסטר : על לא דבר, גברת מרקוס. אלחנן מרקוס הוא ילד חרוץ מאוד. תמסרי לו בשמי ששוסטר.

מרקוס : כמובן, לילה טוב.
(יוצאת).

שוסטר : אויסטר. הוא דיבר על אויסטר.

מרקוס : כנראה.

שוסטר : למרות שאני עצמי לא אכלתי אף פעם אויסטר.

מרקוס : יש בכלל אויסטר?

שוסטר : אין אויסטר.

מרקוס : אז על מה סיפר בן דודי?

שוסטר : אני יודעת? אולי על שוסטר שהתחלף באויסטר?

מרקוס : שוסטר? מה פתאום שוסטר? מי זה שוסטר?

שוסטר : שוסטר זו אני.

מרקוס : הו.....שוסטר.

השוטר – חנוך לוין

(איש עובר על פני שוטר)

שוטר : (קורא אחריו בנימוס) אדוני.

איש : (עוצר, פונה אליו בנימוס) אדוני.

שוטר : אדוני לא עבר באור אדום?

איש : (בנימוס) ואדוני שוטר?

שוטר : אני שוטר.

איש : (סוקר אותו רגע) אפשר לראות תעודת שוטר של אדוני?

שוטר : בבקשה.

(מוציא מכיסו תעודת שוטר ומושיט לאיש)

איש : (מעיין בתעודה) אדוני שוטר תנועה?

שוטר : שוטר תנועה.

איש : שוטר תנועה נשוי?

שוטר : נשוי

איש : אפשר לראות בבקשה תעודת זהות?

שוטר : בבקשה.

(מוציא מכיסו תעודת זהות ומושיט לאיש)

איש : (מעיין בתעודה) אדוני בן 28?

שוטר : 28

איש : צבע עיניים חום?

שוטר : חום בהחלט.

איש : רישיון לרכב?

בנימוס – Politely
סוקר – מסתכל
תעודה - Certificate/document

להושיט – To hand, to stretch out

לעיין – To read, to study

רישיון לרכב – Driver's permit , license

שוטר : ג' 3.

איש : אפשר לראות?

שוטר : בבקשה.

(מוציא מכיסו רישיון ומראה לאיש. האיש מעיין עמוקות. דממה עמוקה. השוטר חושש.)

משהו לא בסדר?

איש : אדוני נפגע בתאונה?

שוטר : נדרסתי.

איש : צלקות?

שוטר : אחת.

איש : אחת?

שוטר : אחת בהחלט.

איש : אפשר לראות בבקשה אישור רפואי?

שוטר : בבקשה.

(מוציא מכיסו אישור רפואי ומראה לאיש. האיש מעיין באישור,

בוחן פעם נוספת את השוטר מכף רגלו ועד ראשו ומחזיר לו את הניירות).

איש : הניירות בסדר.

שוטר : אני יכול ללכת?

איש : (חושב רגע) בסדר.

(הבעת הקלה על פניו של השוטר).

אבל להבא תשים לב.

שוטר : תודה אדוני.

(האיש הולך לדרכו. השוטר נשאר עומד במקומו, מרים יד ומגרד את ראשו כאילו נזכר במשהו).

הדילמה של מר אפק

יוקרתית - Prestigious

מוצא - Origin

להזהיר - to warn

ערך - Value

להתלבט - To waver, to have
an inner conflict

ותיקים - Veterans, senior

היטב - טוב

נעורים - youth

בשכונה יוקרתית בראשון לציון נמכרו לאחרונה מספר דירות לישראלים ממוצא אתיופי. באסיפה של ועד השכונה הזהירו המארגנים מפני ירידה גדולה נוספת בערך של הדירות בשכונה. הם הביאו דוגמאות משכונות אחרות בעיר בהן המחירים נפלו לאחר שמשפחות אתיופיות עברו לגור שם.

מר אפק עומד להישלח מטעם עבודתו לבוסטון. הוא חייב למכור את דירתו במהירות, והוא שמע מחברים שהמחירים לדירה ולמחיה גבוהים מאוד בבוסטון. מר פאנטה, עורך דין ישראלי אתיופי, מציע לו עבור הדירה מחיר גבוה במיוחד.

מר אפק מתלבט, משום ששכניו הותיקים מתנגדים ברובם לעסקה. מר אפק, ששם משפחתו המקורי היה בן חמו, זוכר היטב את ילדותו ונעוריו כאשר קראו לו בשכונה "מרוקאי סכין". הוא מאמין בשיוויון זכויות ללא הבדל דת, מין וגזע.

מה צריך מר אפק לעשות: למכור את הדירה למר פנטה או לא?

שאלות הבהרה

1. מדוע לדעתך צריך מר אפק למכור / לא למכור את הדירה?
2. מה דעתך על מה שאומרים חבריך לקבוצה?
3. אילו היה מדובר בסיפור על העיר אטלנטה בארה"ב, המוכר אדם לבן והקונה אדם שחור האם היתה דעתך שונה?
4. אילו היה מר אפק אדם עשיר מאוד האם היתה דעתך שונה?
5. אילו היה הסיפור קורה בברלין בשנת 1939 האם היתה דעתך שונה?
6. באילו תנאים היית חושב אחרת? אילו היה בסיפור שינוי כזה או אחר, האם היית חושב אחרת?

אילו ערכים מתנגשים בסיפור הדילמה הזה?

הדילמה הבאה מבוססת על מקרה אמיתי שאירע בארה"ב

לערוך מצעד - to have a parade
 פרבר - suburb
 פליט - refugee
 צו מניעה - injunction
 טענה - argument
 להתיר - to allow
 לצעוד - to march
 מאבק - fight
 נדחתה - was rejected
 עתירה - plea, petition
 אגודה - association
 לייצג - to represent
 יועץ משפטי - legal advisor
 למחות - to protest
 להפגין - to protest, demonstrate
 נוכחי - present, current
 תקדים - precedent

המפלגה הניאו נאצית בשיקגו הגישה בקשה לערוך מצעד אשר יעבור בפרבר היהודי סקוקי, שרוב תושביו הם פליטי שואה.

אנשי הקהילה היהודית הגישו צו מניעה נגד עריכת מצעד זה בטענה שיפגע ברגשותיהם. הם הוסיפו כי אם יתירו לניאו נאצים לצעוד בשכונתם, הם ייצאו למאבק אלים נגד הצועדים.

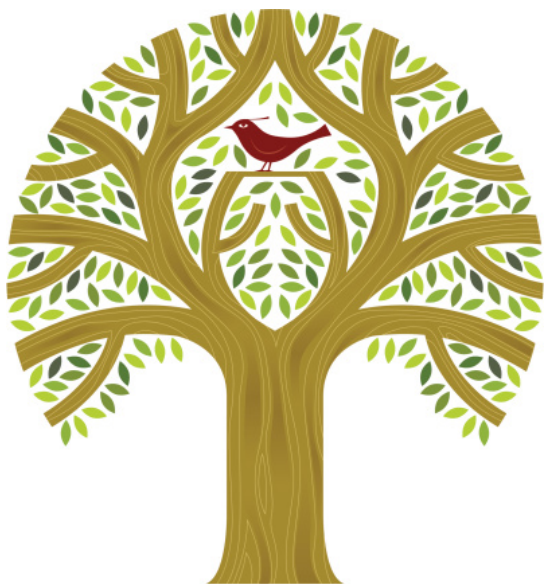
בקשת הניאו נאצים לצעוד בסקוקי נדחתה, אך הם הגישו לבית המשפט עתירה לשינוי ההחלטה ופנו אל האגודה לזכויות האזרח בעיר כדי שתייצג אותם בעתירתם.

אברהם, היועץ המשפטי של האגודה בסקוקי, הוא יהודי הגר במקום, והמקרה נמסר לטיפולו. אברהם התפרסם בהצלחותיו במשפטים נגד גופים שונים, שניסו להגביל את חופש האזרח ואת זכותו למחות, להפגין או לפרסם. הוא ידע כי הגבלת חופש המחאה במקרה הנוכחי יכולה לשמש תקדים משפטי שלאורו יפעלו אחרים.

יהודי סקוקי פנו אל אברהם וביקשו ממנו לא לייצג את הניאו נאצים.

האם על אברהם לייצג את הניאו נאצים - כן או לא?

Tall – גבוה

Short – נמוך

Deep – עמוק

Salty – מלוח

Sweet – מתוק

העץ הוא גבוה (1970)

מילים: חנוך לוין

לחן: זוהר לוי

העץ הוא גבוה, העץ הוא ירוק,
הים הוא מלוח, הים הוא עמוק,
אם הים הוא עמוק, מה אכפת לו לעץ,
מה אכפת לו לים שהעץ הוא ירוק.

העץ הוא גבוה, העץ הוא ירוק,
נפה הציפור, היא תעוף לה רחוק,
אם תעוף הציפור, מה אכפת לו לעץ,
מה אכפת לציפור שהעץ הוא ירוק.

הים הוא מלוח, הים הוא עמוק,
נפה הציפור, היא תעוף לה רחוק,
אם תעוף הציפור, מה אכפת לו לים,
מה אכפת לציפור שהים הוא עמוק.

אדם שר שירים כי העץ הוא ירוק,
אדם שר שירים כי הים הוא עמוק,
אם תעוף הציפור, לא ישיר עוד שירים,
מה אכפת לציפור אם ישיר או ישתוק.

<https://www.youtube.com/watch?v=CyMR631S-0c>

Vocabulary Heb 120a אוצר מילים לרמת הביניים שבוע 12		
to join the army	להתגייס	פעלים
to apologize	להתנצל	
to contact by phone	להתקשר	
to resign	להתפטר	
to become more expensive	להתיישר	
to get used	להתרגל	
to cough	להשתעל	
to be on a hurry	להזדרז	
to use	להשתמש	
flat	שטוח	טקסט
relative	יחסי	
to convince	לישכנע	
stuff material	חומר	
consulate	קונסוליה	
nonsense, scribble	קישקוש	
engineer	מהנדס	
looks like, might be	כנראה, יכול להיות	
what do I care	מה אכפת לי...	
needed	דרוש	
to steal	לגנוב	
tall	גבוה	שיר
round	עגול	
low	נמוך	
salty	מלוח	
sweet	מתוק	
deep	עמוק	